

متن پرسش

سلام استاد بزرگوار: در بالا سر ضریح مطهر حضرت رضا علیه السلام به یاد حضرتعالی بودم و دعایتان کردم. برداشت بنده از برخی مطالبی که شما متذکر می شوید این هست که: انسان ها را علاوه بر روح فردی، «روحی تاریخی» در بر گرفته. روح فردی هر انسانی با انسان دیگر فرق دارد و مخصوص خود اوست. منتها روح تاریخی بین انسان ها مشترک است و همگان را در بر گرفته. البته نسبت بین انسان ها و آن روح تاریخی مشترک، مختلف است. برخی ها با رفع حجب بهتر و شدیدتر با آن روح تاریخی مشترک مرتبط شده اند و برخی هم کمتر. آن روح تاریخی برآیند بندگی و عبودیت کل تاریخ گذشته است و البته به آینده هم متصل و مرتبط است. نظر حضرتعالی این هست که آن روح تاریخی همان «انقلاب اسلامی» است که با اتصال به گذشته توحیدی و آینده ی توحیدی در حال حرکت است. و هر کس سوار این قطار توحیدی شود و با این روح تاریخی مرتبط شود، گویا با همه ی تاریخ همراه شده است. و اگر خدای ناکرده کسی از این حضور محروم شود، گویا از همه چیز محروم شده است و پوچی و نیهیلیسم تا مغز استخوان در او نفوذ خواهد کرد. امروز این روح تاریخی به نحو خاصی ملت ایران را در بر گرفته. هر چند ممکن است برخی ها ملتفت نباشند. اگر نکته ای دارید مرحمت بفرمایید.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ذیل نور حضرت ثامن الأئمه «علیه السلام» چه خوب متذکر امر مهمی شده‌اید، امری که به تعبیری دیگر درک حضور خداوند است مطابق شأن زمانه، به همان معنایی که حضرت معبود فرمودند: «کلّ یومٍ هو فی شأن». آری! نظر به هستی خود و هجرت از آن نوع بودن که غرب برای انسان مطرح کرده، وقتی ممکن است که متوجه هستی بیکرانه انسان و حضور جاودانه او باشیم و این از مباحثی است که باید به خوبی به آن پرداخته شود تا چگونه بودن جاودانه خود را در اکنون خود احساس کنیم و این در وقتی است که در گفتگویی همدلانه و با نظر به تاریخی که به نام انقلاب اسلامی در آن حاضریم، در بستر «وجود» و هستی، در نزد همدیگر حاضر شویم و سعی کنیم با نظر به افق‌هایی که هر کدام در دل انقلاب اسلامی مدّ نظر داریم، همدیگر را بفهمیم و هرچه بیشتر همدیگر را روشن و روشن‌تر احساس کنیم و متوجه باشیم چنین ارتباطی ماورای نظر به کلمات همدیگر، بلکه با همدلی و درک یکدیگر پیش می آید، در توجه به افق‌های فهم یکدیگر نسبت به آینده‌ای که با انقلاب اسلامی در پیش است و آن امری است که در جان‌ها ظهور می‌کند، با ادغام افق‌های فهمی که از انقلاب اسلامی و آینده آن داریم. آری! کافی است متوجه احساس جاودانگی در

اکنون خود باشیم تا آنچه عرض شد در جان‌هایمان طلوع کند و از این طریق همان‌طور که متوجه
هستید از ظلمات نیست‌انگاریِ دنیای جدید آزاد شویم. موفق باشید